

Zestaw pytań RUNDA I – Wielicki Quiz Literacki

1. Czyja tarcza jest szczegółowo opisana w *Iliadzie*?
  - a) Hektora
  - b) Odyseusza
  - c) Achillesa
  - d) Agamemnona
2. Który z autorów wymienionych poniżej napisał *Poetykę*?
  - a) Platon
  - b) Eurypides
  - c) Sofokles
  - d) Arystoteles
3. Jedna z Ewangelii znacząco różni się od innych i nie jest nazywana synoptyczną. O której mowa?
  - a) Ewangelia według św. Mateusza
  - b) Ewangelia według św. Marka
  - c) Ewangelia według św. Łukasza
  - d) Ewangelia według św. Jana
4. Jaką formę gatunkową przybrały utwory Platona, takie jak na przykład *Uczta*, *Państwo* czy *Fajdros*?
  - a) epos
  - b) dialog
  - c) tragedia
  - d) komedia
5. Który z poniższych autorów nie był poetą rzymskim, lecz greckim?
  - a) Wergiliusz
  - b) Pindar
  - c) Owidiusz
  - d) Horacy

6. To greckie pojęcie wiązało się z naśladowaniem świata rzeczywistego przez literaturę. O jakie słowo chodzi?
- a) *pathos*
  - b) *hybris*
  - c) *mimesis*
  - d) *hamartia*
7. Greckie *katharsis* oznacza “oczyszczenie” wywołane przez równoległe wzbudzenie dwóch odmiennie działających uczuć - o które chodzi?
- a) radość i smutek
  - b) litość i trwogę
  - c) gniew i współczucie
  - d) strach i euforię
8. Biblijne *Panny mądre i głupie* to przykład którego gatunku literackiego?
- a) bajki
  - b) tragedii
  - c) przypowieści
  - d) epigramatu
9. Który starożytny filozof jest bohaterem *Chmur* Arystofanesa?
- a) Sokrates
  - b) Platon
  - c) Arystoteles
  - d) Pitagoras
10. W jakim języku nie została napisana żadna księga Biblii?
- a) po grecku
  - b) po łacinie
  - c) po aramejsku
  - d) po hebrajsku

11. Jan Długosz, jeden z największych rodzimych dziejopisarzy doby średniowiecza, żył i tworzył w wieku:

- a) dwunastym
- b) trzynastym
- c) osiemnastym
- d) piętnastym

12. W otoczeniu którego władcy pozostawał, pisząc *Kronikę*, autor zwany Gallem?

- a) Bolesława Śmiałego
- b) Bolesława Chrobrego
- c) Bolesława Krzywoustego
- d) Kazimierza Wielkiego

13. Misterium jest gatunkiem literackim mieszczącym się w obrębie:

- a) liryki
- b) epiki wierszowanej
- c) prozy mistycznej
- d) dramatu

14. Pojęcie hagiografii odnosi się do:

- a) dzieł przedstawiających dzieje Hagi
- b) żywotów świętych
- c) zbiorów modlitw przeznaczonych tylko dla osób świeckich
- e) zapisków na marginesach uczonych ksiąg

15. *Biblia szarospatacka*, fundamentalny zabytek piętnastowiecznej polszczyzny, to inaczej:

- a) *Biblia królowej Zofii*
- b) *Biblia Leopolda*
- c) *Biblia Jakuba Wujka*
- d) *Biblia Tysiąclecia*

16. W jednym z najbardziej znanych polskich wierszy średniowiecznych rozmówcą Śmierci jest mistrz o imieniu:

- a) Polinik
- b) Polikarp
- c) Wincenty
- d) Aleksy

17. Kto odkrył fragmenty zbioru polskich kazań, nazwanego potem przez tego samego człowieka *Kazaniami świętokrzyskimi*?

- a) Mikołaj Kopernik
- b) Zbyszko z Bogdańca
- c) Aleksander Brückner
- d) Władysław Warneńczyk

18. Z jakiego miasta pochodził Dante Alighieri, twórca *Boskiej komedii*?

- a) z Florencji
- b) z Werony
- c) z Rzymu
- d) z Barcelony

19. Jak miała na imię kobieta – muza Francesco Petrarki, autora słynnych czternastowiecznych sonetów miłosnych?

- a) Francesca
- b) Danuta
- c) Laura
- d) Julia

20. Tytułowy bohater *Pieśni o Rolandzie*, opowiadającej o czasach walk Franków z Saracenami, był poddanym:

- a) Karola Wielkiego
- b) Ottona III
- c) Ludwika XIV Burbona
- d) Aleksandra Macedońskiego

21. Z ilu wierszy złożony jest cykl *Trenów* Jana Kochanowskiego?

- a) 2
- b) 5
- c) 19
- d) 119

22. W tytule dzieła będącego swego rodzaju podsumowaniem twórczości Mikołaja Reja mowa jest o „żywocie człowieka”:

- a) porządnego
- b) normalnego
- c) niezwykłego
- d) poczciwego

23. Synonim słowa „renesans” to:

- a) „oświecenie”
- b) „rekonesans”
- c) „odrodzenie”
- d) „oswobodzenie”

24. Z którą z wybitnych postaci kultury europejskiej XVI w. łączyć należy niderlandzkie miasto Rotterdam?

- a) Marcinem Lutrem
- b) Janem z Czarnolasu
- c) Erazmem
- d) Janem Kalwinem

25. Ksiądz Piotr Skarga, autor *Kazań sejmowych*, był przedstawicielem:

- a) reformacji
- b) kontrreformacji
- c) masonerii
- d) sejmokracji

26. W nazwisku jednego z najciekawszych polskich poetów szesnastowiecznych, autora m.in. sonetów filozoficzno-religijnych, kryje się nazwa drapieżnego ptaka – chodzi o:

- a) kondora
- b) jastrzębia
- c) krogulca
- d) sępa

27. Słynna rozprawa Andrzeja Frycza Modrzewskiego *O poprawie Rzeczypospolitej* składa się z pięciu ksiąg, z których każda poświęcona jest innemu zagadnieniu – jakiej księgi tam nie ma?

- a) *O szkole*
- b) *O wojnie*
- c) *O górnictwie*
- d) *O prawach*

28. Posłowie w słynnej tragedii Jana Kochanowskiego byli:

- a) Turkami
- b) Węgrami
- c) Grekami
- d) Mongołami

29. Czym były postylle?

- a) strojami przeznaczonymi na Wielki Post
- b) pisarskimi zabobonami
- c) zbiorami kazań
- d) tomikami poezji religijnej

30. Szymon Szymonowic przeszedł do historii literatury polskiej przede wszystkim jako twórca:

- a) powieści sensacyjnych
- b) pieśni rycerskich
- c) sielanek
- d) „szymonków”, czyli wierszyków o sobie samym

31. Po opublikowaniu *Pamiętników* Jana Chryzostoma Paska ich autor:
- a) opuścił Rzeczpospolitą
  - b) zaprzestał pisanie
  - c) zmienił nazwisko
  - d) nie mógł zareagować w żaden sposób, bo od wielu lat już nie żył
32. Wśród znaczących poetów polskiego baroku jest kilku Morsztynów – ich imiona to:
- a) Hieronim, Jan Andrzej, Zbigniew
  - b) Jacek, Wacek, Pankracek
  - c) Damazy, Gerwazy, Protazy
  - d) Józef Maria, Ludwik Karol, Stanisław August
33. Który z polskich twórców siedemnastowiecznych został uhonorowany za swe osiągnięcia poetyckie przez papieża Urbana VIII?
- a) Maciej Kazimierz Sarbiewski
  - b) Daniel Naborowski
  - c) Stanisław Herakliusz Lubomirski
  - d) Wespazjan Kochowski
34. Utwory nazywane emblematami łączyły:
- a) tekst z muzyką
  - b) słowa i ruch
  - c) obraz/rysunek z tekstem
  - d) tekst z rzeźbą
  - e)
35. Poruszana często w barokowym piśmiennictwie problematyka przemijania łączona jest z pojęciem „vanitas” – jakie słowo jest jego odpowiednikiem w polszczyźnie?
- a) wanienska
  - b) to, co minione
  - c) marność
  - d) śmierć

36. Moliere – znakomity komediopisarz, jedna z najważniejszych postaci literatury europejskiej XVII w. – był:
- a) Bułgarem
  - b) Portugalczykiem
  - c) Norwegiem
  - d) Francuzem
37. Której z wymienionych poniżej tragedii nie napisał William Shakespeare?
- a) *Otello*
  - b) *Hamlet*
  - c) *Fedra*
  - d) *Król Lear*
38. O sarmatyzmie – również jako zjawisku literackim – mówimy w związku z kulturą środowiska:
- a) szlacheckiego
  - b) pasterskiego
  - c) robotniczego
  - d) kupieckiego
39. Wyrazistym przykładem zaskakujących zestawień słownych, częstych w twórczości poetyckiej baroku, były oksymorony – który z wskazanych epitetów jest jednym z nich?
- a) czarna czerń
  - b) niepróżnujące próżnowanie
  - c) śpiewający potok
  - d) człowiek-skała
40. Przedstawiona w eposie Wacława Potockiego „wojna chocimska” to literackie ujęcie konfliktu zbrojnego (1621) między:
- a) Rzeczpospolitą a Królestwem Hiszpanii
  - b) Cesarstwem Rosyjskim a Japonią
  - c) Królestwem Szwecji a Rzeczpospolitą
  - d) Rzeczpospolitą a Imperium Osmańskim

41. Ignacy Krasicki był biskupem:

- a) warszawskim
- b) krakowskim
- c) poznańskim
- d) warmińskim

42. Puławy - z którym magnackim rodem należy kojarzyć to miejsce, jeden z najważniejszych ośrodków polskiej kultury literackiej w czasach oświecenia?

- a) Czartoryskimi
- b) Branickimi
- c) Sapiehami
- d) Małachowskimi

43. Jakiego było pochodzenie Stanisława Staszica, wybitnego pisarza politycznego doby Sejmu Wielkiego?

- a) średniozlacheckie
- b) chłopskie
- c) mieszczańskie
- d) arystokratyczne

44. Stanisław Konarski pisał:

- a) tylko po polsku
- b) tylko po łacinie
- c) po łacinie i po polsku
- d) wyłącznie po angielsku

45. Która z wymienionych autorek tworzyła i publikowała w czasach saskich, a więc w okresie poprzedzającym główną fazę piśmiennictwa rodzimego oświecenia?

- a) Maria Wirtemberska
- b) Elżbieta Drużbacka
- c) Kazimiera Hłakowiczówna
- d) Maria Konopnicka

46. Autorem *Śpiewów historycznych*, wydanego już w XIX w. zbioru wierszy-obrazów ważnych postaci polskich dziejów, był:

- a) Adam Naruszewicz
- b) książę Józef Poniatowski
- c) Henryk Sienkiewicz
- d) Julian Ursyn Niemcewicz

47. Z którym wydarzeniem historycznym łączy się sylwetka Józefa Wybickiego - poety, publicysty i pamiętnikarza?

- a) III wojną północną
- b) konfederacją targowicką
- c) powstaniem Legionów Polskich we Włoszech
- d) wyprawą Napoleona na Moskwę

48. Poematem heroikomicznym nie jest:

- a) *Monachomachia* Ignacego Krasickiego
- b) *Antymonachomachia* Ignacego Krasickiego
- c) *Sofijówka* Stanisława Trembeckiego
- d) *Myszeida* Ignacego Krasickiego

49. Utwór *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki* to:

- a) pierwsza napisana po polsku ballada
- b) pierwsza polska powieść
- c) dziennik intymny pewnego królewskiego dworzanina
- d) komedia nieznanego autorstwa

50. Popularne w literaturze oświecenia pamflety pisano, by:

- a) podbudować ich bohaterów
- b) rozczulić czytelnika
- c) ośmieszyć i urazić pokazywane w nich postacie
- d) godnie pożegnać się ze światem

51. O jakim wydarzeniu opowiada fabuła III części *Dziadów*?

- a) o powstaniu listopadowym
- b) o powstaniu styczniowym
- c) o wyprawie Napoleona na Rosję
- d) o procesie filomatów i filaretów

52. Jedna z Mickiewiczowskich bohaterek, aby uratować honor męża, przebrała się w jego zbroję i wyruszyła na bitwę, w której zginęła. O kim mowa?

- a) Grażyna
- b) Emilia Plater
- c) Aldona
- d) Ewa Horeszko

53. Nie każdy poeta piszący o miłości miał żonę i dzieci. Który z niżej wymienionych twórców romantycznych faktycznie założył rodzinę?

- a) Juliusz Słowacki
- b) Fryderyk Chopin
- c) Cyprian Norwid
- d) Zygmunt Krasiński

54. Którego bohatera osobiście uśmierca Balladyna, główna postać dramatu Juliusza Słowackiego (pod tym samym tytułem)?

- a) Kirkora
- b) Pustelnika
- c) Grabca
- d) Wdowę, swoją matkę

55. Co studiował Juliusz Słowacki?

- a) prawo
- b) fizykę
- c) literaturę
- d) historię

56. Kto jest autorem *Starej baśni*, jednej z powieści zainspirowanej legendą o Piaście Kołodzieju?

- a) Zygmunt Krasiński
- b) Józef Ignacy Kraszewski
- c) Ignacy Krasicki
- d) Franciszek Karpiński

57. Jeden z poniżej wymienionych poetów bardzo wcześnie, bo w dzieciństwie, stracił matkę; motyw ten wprowadził później do swojego najbardziej znanego utworu. Kto to był?

- a) Adam Mickiewicz
- b) Zygmunt Krasiński
- c) Aleksander Fredro
- d) Juliusz Słowacki

58. W jakim mieście - spośród wymienionych – Adam Mickiewicz pracował jako nauczyciel?

- a) w Lozannie
- b) w Wilnie
- c) w Rzymie
- d) w Odessie

59. Juliusz Słowacki przetłumaczył (choć bardzo swobodnie) na język polski utwór *Książę Niezłomny*. Kto jest jego autorem?

- a) Johann Wolfgang von Goethe
- b) William Shakespeare
- c) Victor Hugo
- d) Pedro Calderón de la Barca

60. Który z polskich poetów romantycznych posługiwał się pseudonimem Spirydion Prawdzicki?

- a) Adam Mickiewicz
- b) Juliusz Słowacki
- c) Zygmunt Krasiński
- d) Cyprian Norwid

61. Autorem której z nowel jest Aleksander Głowacki?

- a) *Sachem*
- b) *Kamizelka*
- c) *Nasza szkapa*
- d) *Dobra pani*

62. *Mendel Gdański* to nowela opowiadająca o ważnym problemie, którym był/była:

- a) asymilacja Żydów polskich i pogrom warszawski w 1881 roku
- b) smutny los chłopca polskiego, który nie może wykształcić utalentowanego syna
- c) konflikt między Niemcami, Polakami a Rosjanami o miasto Gdańsk
- d) emancypacja kobiet i ich walka o równouprawnienie

63. *Ktoś ty jest? Zaliś ty naprawdę nie Babinicz?* - w tym cytacie z *Potopu* wykorzystany został pewien zabieg stylistyczny – jak się nazywa?

- a) anachronizm
- b) archaizacja
- c) anarchizacja
- d) adaptacja

64. Czym są *Listy z podróży do Ameryki* Henryka Sienkiewicza?

- a) to dokumenty osobiste, znalezione w archiwach pisarza i wydane po jego śmierci
- b) to zbiór reportaży z podróży do Stanów Zjednoczonych
- c) to faktyczne listy z podróży, opublikowane w prasie bez zgody autora
- d) to bardzo udane fałszerstwo, zweryfikowane dopiero w XX wieku

65. Kto napisał powieść *Quo vadis*?

- a) Bolesław Prus
- b) Eliza Orzeszkowa
- c) Adam Asnyk
- d) Litwos

66. Na czym polega mowa ezopowa, stosowana często w literaturze polskiej XIX wieku?

- a) utwory mają charakter intertekstualny i nawiązują do twórczości Ezopa
- b) bajki pisane w XIX wieku są przeróbkami lub przekładami utworów Ezopa
- c) bohaterowie literaccy powołują się na autorytet Ezopa w swych wypowiedziach
- d) za pomocą paraboli, aluzji czy alegorii pisarze kamuflują sens właściwy

67. Którą postać z *Pana Tadeusza* przypomina Andrzej Kmicic, jeśli chodzi o charakter bohatera i konstrukcję jego losów?

- a) Tadeusza Soplicę
- b) Gerwazego
- c) Stolnika Horeszkę
- d) Jacka Soplicę

68. Kto z okazji 25-lecia pracy twórczej otrzymał w darze od narodu dworek w Żarnowcu?

- a) Henryk Sienkiewicz
- b) Bolesław Prus
- c) Maria Konopnicka
- d) Eliza Orzeszkowa

69. Wokulski w *Lalce* rozmawia z Geistem, a następnie odwiedza go w pracowni i przeprowadza szereg eksperymentów, uznając jego odkrycie za przełomowe. Czego ono dotyczy?

- a) nowego materiału wybuchowego
- b) projektu maszyny latającej o wyglądzie pancernika
- c) nowych typów metali
- d) projektu lampy elektrycznej bez kabla

70. Bohaterka tej powieści marzy o wielkiej miłości i pod wpływem lektury romansów tworzy sobie wymarzony świat równoległy do własnej rzeczywistości, zdradza męża, rujnuje majątek rodziny. O jaką powieść chodzi?

- a) *Nad Niemnem*
- b) *Lalka*
- c) *Ojciec Goriot*
- d) *Pani Bovary*

71. Kabaret artystyczny Zielony Balonik działał w jednej z krakowskich kawiarni. Jej nazwa to:

- a) Pod Pikadorem
- b) Jaszczury
- c) Jama Michalika
- d) Piwnica Pod Baranami

72. W wierszu *Kowal* Leopold Staff nawiązuje do filozofii:

- a) Henri Bergsona
- b) Sigmunda Freuda
- c) Immanuela Kanta
- d) Friedricha Nietzschego

73. Który z poniższych gatunków literackich bywał często wykorzystywany (w zmodyfikowanej, autorskiej wersji) przez Bolesława Leśmiana?

- a) sonet
- b) tren
- c) ballada
- d) poemat heroikomiczny

74. Który z poniższych utworów reprezentuje nurt dekadencji?

- a) *Z chałupy*
- b) *Koniec wieku*
- c) *Melodia mgieł nocnych*
- d) *Księga ubogich*

75. Kto recytował *Redutę Ordon* w powieści Żeromskiego?

- a) Marcin Borowicz
- b) Bernard Zygier
- c) nauczyciel Sztetter
- d) Andrzej Radek

76. Stanisław Wyspiański był nie tylko pisarzem, tworzył także inne dzieła sztuki. Który z podanych tytułów nie jest tytułem utworu literackiego jego autorstwa?

- a) *Wyzwolenie*
- b) *Macierzyństwo*
- c) *Akropolis*
- d) *Warszawianka*

77. W poezji modernistycznej ujawniają się różne kierunki artystyczne obecne także w malarstwie. Który z podanych niżej do nich należy?

- a) surrealizm
- b) impresjonizm
- c) kubizm
- d) konstruktywizm

78. Zbyszko, bohater *Moralności pani Dulskiej* to przykład postaci:

- a) dekadenta
- b) filantropa
- c) filistra
- d) dysydenta

79. Zenon Przesmycki „Miriam” był:

- a) redaktorem „Chimery”
- b) autorem *Kłatwy*
- c) twórcą witrażu *Bóg Ojciec - Stań się*
- d) bohaterem utworu Stefana Żeromskiego

80. W *Weselu* Wyspiańskiego szczególną rolę odgrywa Chochoł. Przegania go z izby:

- a) Rachela
- b) Isia
- c) Wiesia
- d) Panna Młoda

81. Jakie miasto było pierwowzorem miejsc opisanych w *Skleпах cynamonowych*?

- a) Wilno
- b) Lwów
- c) Stanisławów
- d) Drohobycz

82. O jakich wydarzeniach historycznych mowa w *Soli ziemi* Józefa Wittlina?

- a) początek Wielkiej Wojny
- b) II wojna światowa
- c) bitwa pod Solferino
- d) Bitwa Warszawska

83. Opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza są:

- a) kubistyczne
- b) zmityzowane
- c) realistyczne
- d) heroikomiczne

84. Stanisław Ignacy Witkiewicz jako młody człowiek był bezpośrednim świadkiem ważnych wydarzeń historycznych, które wpłynęły na jego twórczość. Mowa o:

- a) powstaniach śląskich
- b) rewolucji październikowej
- c) traktacie wersalskim
- d) zatonięciu Titanica

85. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska była związana z grupą literacką:

- a) Awangarda Krakowska
- b) Żagary
- c) Skamander
- d) Kwadryga

86. Który zestaw określeń najlepiej charakteryzuje futurystów?

- a) podziw dla sztuki, doznania metafizyczne, melancholia
- b) refleksja filozoficzna, podziw dla teorii naukowych, eksperymenty językowe
- c) fascynacja wynalazkami technicznymi, prowokacja, lekceważenie autorytetów
- d) pacyfizm, patriotyzm, zaangażowanie

87. Który z wymienionych autorów należał do pokolenia Kolumbów?

- a) Marek Hłasko
- b) Tadeusz Gajcy
- c) Czesław Miłosz
- d) Józef Czechowicz

88. Jan Bugaj to wojenny pseudonim:

- a) Tadeusza Różewicza
- b) Tadeusza Borowskiego
- c) Zbigniewa Herberta
- d) Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

89. W utworze *Inny świat* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego słowo 'inny' podkreśla:

- a) różnice religijne między narratorem a pozostałymi bohaterami
- b) uprzywilejowanie narratora w hierarchii społecznej
- c) odmienność reguł rządzących ludzkim życiem w opisywanym miejscu
- d) egzotykę przedstawionego krajobrazu

90. Bohaterem książki Hanny Krall *Zdażyć przed Panem Bogiem* jest:

- a) kardiolog Marek Edelman
- b) prawnik Marcin Edelman
- c) Niemiec Mark Edelman
- d) artysta Marek Egermann

91. Kto jest autorem dramatu, w którym bohaterami są między innymi Edek i Artur?

- a) Krzysztof Kamil Baczyński
- b) Czesław Miłosz
- c) Sławomir Mrożek
- d) Witold Gombrowicz

92. Do jakiej formacji poetyckiej zalicza się Stanisława Barańczaka?

- a) do pokolenia „Współczesności”
- b) do Nowej Fali
- c) do pokolenia „bruLionu”
- d) do Drugiej Awangardy

93. Czego nie robił Czesław Miłosz?

- a) nie pływał kajakiem po Renie
- b) nie mieszkał nad Niewiażą
- c) nie wykładał na Uniwersytecie Kalifornijskim
- d) nie studiował w Pradze

94. Kto jest autorem wiersza, w którym padają słowa: „Który skrzywdziłeś człowieka prostego...”?

- a) Zbigniew Herbert
- b) Czesław Miłosz
- c) Adam Zagajewski
- d) Wisława Szymborska

95. Na tematykę twórczości Haliny Poświatowskiej istotny wpływ wywarła:

- a) choroba serca
- b) śmierć matki
- c) aktywność polityczna
- d) pamięć holokaustu

96. Tadeusz Różewicz nie jest autorem:

- a) *Kartoteki*
- b) *Ocalonego*
- c) *Pieska przydrożnego*
- d) *tomu Matka odchodzi*

97. W *Zniewolonym umyśle* Czesław Miłosz szczególną rolę odgrywają tabletki Murti-Binga. Jaki twórca je wymyślił?

- a) sam Czesław Miłosz
- b) Stanisław Ignacy Witkiewicz
- c) Sławomir Mrozek
- d) Witold Gombrowicz

98. Wiersze Wisławy Szymborskiej charakteryzuje:

- a) występowanie rymów
- b) gra ze związkami frazeologicznymi
- c) oniryzm
- d) sylabotyzm

99. Olga Tokarczuk w powieści *Prawiek i inne czasy* opisuje:

- a) swoich przodków
- b) pradzieje Polski
- c) zmityzowane historie ludzi i rzeczy
- d) komiczne historie dotyczące upływu czasu

100. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe w odniesieniu do *Podróży z Herodotem*?

- a) to książka o greckim historyku
- b) to typowa autobiografia
- c) to powieść podróżnicza
- d) to reportaż z elementami autobiograficznymi